

THE BRITISH ESPERANTIST

with which is incorporated

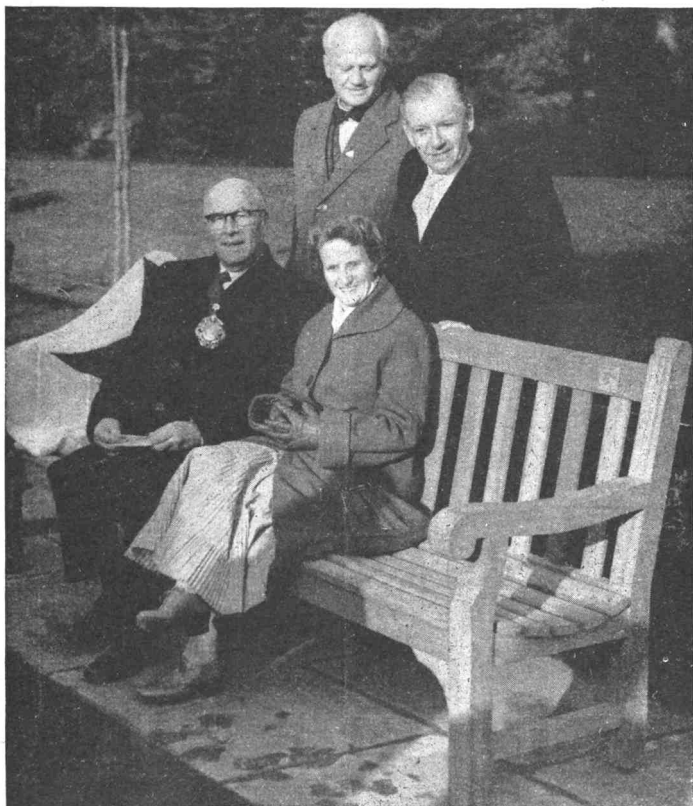

"International Language"

56th Year, No. 654

PRICE - ONE SHILLING
or Ten Shillings per year, post free

February, 1960

By permission of Bournemouth Evening Echo

La Urbestro de Bournemouth, Ĉefkonsilanto L. V. Barney, J.P., sidas sur la benko, kiun li ĵus akceptis kiel donacon de lokaj Esperantistoj al la Lower Pleasure Gardens. Apud li S-ino W. Laurie; malantaue S-ro A. H. Middlemast kaj S-ro E. J. Laurie (dekstre).

The British Esperantist

Publishers:

THE BRITISH ESPERANTO
ASSOCIATION, INC.
140, Holland Park Ave.
London, W.11

Editor:

D. B. GREGOR, M.A., L.B.E.A.
27, Rushmere Road
Northampton

Contributions should be type-written, in double spacing, and sent in by the 20th of the month previous to publication. The Editor reserves the right to refuse, correct, or shorten them. He is not necessarily in agreement with views expressed in signed articles, but accepts responsibility for those unsigned.

Advertisements: £3 per page and pro rata to one-eighth.

CONTENTS

	<i>paĝo</i>
La tasko de niaj societoj ..	197
44th British Esperanto Congress ..	198
Esperanto en la brita gazetaro ..	199
Notoj pri la Esperanta literaturo <i>R. Rossetti</i> ..	200
S-ro H. G. Toms en Bulgarujo ..	201
Translation Competition ..	202
Zamenhofa Renkontiĝo de la J.E.B.	203
Martha Amy Butler. <i>M. C. Butler</i>	204
From Far and Near	205
Lingva Angulo. <i>C. D. A. Capp</i> ..	208
Novaj Libroj	209
El nia Leterkesto	210
Official Notices	211
Mortoj	211
Krucvort-enigmo. <i>A. D. Cook</i> ..	212

15 originalaj dramoj kaj skeĉoj. Taŭga teatra materialo kaj bonega studobjekto por daŭrigaj kursoj kaj lingva praktikado

Prezo 15 ŝil.

Afranko 9p.

Mendu ĉe B.E.A.

The British Esperantist

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION

56TH YEAR, No. 654

FEBRUARY, 1960

LA TASKO DE NIAJ SOCIETOJ

“Hodiaŭ la tasko de niaj societoj estas helpi per ĉiuj fortoj oficialigi la Internacian Lingvon. Por ke niaj societoj povu plenumi tiun taskon ili devas esti (a) organize fortaj, (b) lingve kapablaj, (c) kulture altnivelaj. Nur organize fortaj societoj povas havi influon ĉe lokaj gazetoj, povas bone prizorgi la informan servon, povas enpenetri la lernejojn, povas per bonaj argumentoj prezenti al la lokaj aŭtoritatoj la gravecon de Esperanto. Organiza forto konsistas el: bona komitato kiu regule kunvenas; bona sekretario kiu zorgas pri la administraj laboroj kaj la societa vivo; komisiitoj en la komitato por junularo, turismo, propagando. Lingve kapablaj estas la societoj en kies vico troviĝas Esperantistoj bone regantaj la lingvon kaj kiuj daŭre organizas kursojn kaj gvidas ilin. Kulture altnivelaj estas la societoj kiuj daŭre organizas prelegojn pri diversaj temoj el scienco kaj arto. Ili devus esti kiel popolaj universitatoj en malpli granda skalo, simile al la W.E.A. kursoj.”

Ni ĉerpas ĉi tiujn vortojn el Bulteno N-ro 135 de la Federacio de Lancashire kaj Cheshire. Estas evidente, ke dum la Zamenhof-jaro ĉiuj grupoj streĉis siajn fortojn, energiajn kaj monajn, por festi la datrevenon tiamaniere, ke la atento de kiel eble plej multaj homoj estu altirita al Esperanto. Notinde tiurilate estas, ke la sukceso aŭ efiko de la agado tute ne dependis de la multnombreco de la grupo; atestu ekzemple tiu de South Shields, kies ses membroj aranĝis en la loka Biblioteko ekspozicion, kiun vidis laŭtakse 1500 personoj.

Pri la aktiveco de la grupoj oni ekhavas ideon, legante la jenajn erojn el kelkaj programoj lastatempe ricevitaj en la Oficejo:—

Huddersfield

March 2—Surpriz-paperoj. 16—La Sekretario parolos. 30—S-ro Beaumont invitos siajn studentojn al la grupo. April 13—“Bagatelo”: S-ino Thewlis.

London

March 4—Grekujo (kun lumbildoj), D-ro Mildwurf. 11—Ŝercoj kaj Ludoj: La Membroj. 18—Filmo pri Hiroshima, F-ino Paraige. 25—De Miaj Librobretoj, Nora Holmes. April 1—Memoroj 1903–1908, Harry A. Epton. 8—La Tria Mondlingvo, E. Ockey.

Manchester

March 7—Sarkoj, S-ro W. W. Borrow. 14—Ŝaradoj. 21—Debato: Enkondukos S-ro E. Revill. 28—Aferkunsido. April 4—Poezia Vespero: Ĉiu kunportu poemon por laŭtleĝo.

Newcastle upon Tyne

March 1—Cine Films, C. E. Willits. 8—Memorindaj Okazintajoj, G. Curran. 15—Ĉu Esperantigi Lokajn Nomojn, debato. 22—Strangaj Rakontoj, Louise E. Cant. 29—Literatura Vespero, Margaret Kennedy, M.A. April 5—Dum Fuma Regalo, Ewart Young.

Nottingham

March 10—Whist Drive. 24—Heraldiko: H. Fillingham. April 7—Inter la Floroj (lumbildoj), G. R. Newman.

Sutton, Surrey

March 2—Vivanta Gazeto. 9—Komedio de Eraroj en Aŭstrujo. 16—Jarkunveno. 23—La Venonta Programo. 30—Daŭrigu la Rakonton. April 6—Magnetofona Vespero.

Leicester

February 24—Novaj Ludoj, D. S. Broughton. March 9—Floroj tra la Kamera Lenso, G. R. Newman. March 23—Abeloj, R. H. Fletcher. April 6—Kunveno ĉe S-ino Cross.

44th British Esperanto Congress

Harrogate, Whitsuntide 1960

Congress Lunch: Owing to the limited accommodation in the Sun Pavilion, we are compelled to restrict the Congress Lunch to 150. Will those who intend to partake please enrol as early as possible.

Addition to Programme: The Congress Committee are pleased to announce that Prof. Dr. Ivo Lapenna, General Secretary of U.E.A. and Honorary Director of the Research and Documentation Centre, has agreed to address the Congress. The subject of Dr. Lapenna's talk, which will probably be given on the Sunday evening, is not known at present, but those who have previously heard Dr. Lapenna speak will not need to be told that it will be interesting, eloquent, and, in short, a "must" for all Congress members.

Yorkshire Dales Excursion: This excursion has been altered to cover more interesting and more scenic country. The route will now be via Kettlewell and Aysgarth, and will also include Richmond and Jervaulx Abbey. Will anyone who booked the

original excursion and does not now wish to take part, please write to the Congress Treasurer.

Britain's Floral Resort: Claiming this title, Harrogate is indeed the ideal place for a Whitsuntide holiday, so you need have no hesitation in bringing a Non-Esperantist friend or relative to the Congress with you. Even if they fail to be infected by the enthusiasm, they will be able to enjoy the amusements listed in the November "B.E."

Enrolments: Further supplies of enrolment forms may be obtained from the Congress Secretary, Miss A. Duerden, 1, Grove House Drive, Bradford, 2. Please note that a higher Congress Fee is payable with enrolment forms received after 31st March, so it is in your own interest to enrol early.

E. P. Crabtree.

Congress Members (to 8th January)

1. S-ro P. Crabtree, Huddersfield
2. S-ro A. Edmondson, Bingley
3. S-ino E. Edmondson, Bingley
4. F-ino A. B. Duerden, Bradford
5. F-ino M. Gill, Bradford
6. S-ro J. Sykes, Halifax
7. S-ro Challenger, Leeds
8. S-ro B. B. Beaumont, Huddersfield
9. S-ro K. Duerden, Bradford
10. S-ro H. W. Holmes, London
11. S-ino N. Holmes, London
12. S-ro D. Kennedy, Bishop Auckland

13. S-ino M. Kennedy, Bishop Auckland
14. F-ino O. Robotham, Stockton-on-Tees
15. S-ro R. L. Danes, Bournemouth
16. S-ino A. L. Danes, Bournemouth
17. S-ino F. W. White
(Prezidantino, B.E.A.)
18. (Honora Sekretario de B.E.A.)
19. (Honora Kasisto de B.E.A.)
20. S-ro J. W. Leslie (Sekretario, B.E.A.)
21. S-ro W. M. Goodes, Hornchurch
22. S-ro T. W. Bowyer, Huddersfield
23. S-ro J. V. Midgley, Bradford
24. S-ro N. Townson, Bradford
25. S-ino P. Townson, Bradford
26. F-ino M. Miller, Bradford
27. S-ino M. Walker, Leeds
28. F-ino E. Pearson, York
29. F-ino M. Kaye, Huddersfield
30. F-ino M. W. Gee, Huddersfield
31. S-ino F. Merrill, Llandudno
32. F-ino M. Boulton, Hexham
33. S-ro B. McGrath, Manchester
34. S-ino H. McGrath, Manchester
35. S-ro C. Bardsley, Oldham
36. S-ro P. Basten, Surbiton
37. S-ro J. D. Applebaum, Sheffield
38. S-ino C. Applebaum, Sheffield
39. S-ro Guy B. Tordoff, Bristol
40. S-ino B. B. Beaumont, Huddersfield
41. F-ino D. Beaumont, Huddersfield
42. S-ro A. Mulligan, Nelson
43. S-ro L. I. Gentle, Whetstone, N.20
44. S-ro L. W. Edwards, Watford
45. S-ino L. W. Edwards, Watford
46. S-ro H. W. Allen-Smith, Watford
47. S-ino E. M. Allen-Smith, Watford
48. S-ro S. Saft, Salford
49. S-ro R. W. Hamilton, Hemsworth
50. S-ro A. H. Middlemast, Bournemouth
51. S-ino Middlemast, Bournemouth
52. F-ino M. Clarke,
Newcastle-upon-Tyne, 3
53. S-ro S. Curran, Pickering
54. S-ino J. Curran, Pickering
55. S-ino F. K. Pilling, Poulton-le-Fylde
56. F-ino F. Pilling, Poulton-le-Fylde
57. F-ino M. Kennedy, Glasgow, W.2
58. S-ro N. H. Naylor, Bradford
59. S-ino R. Naylor, Bradford
60. F-ino A. M. Miller, Pudsey
61. F-ino M. Harwood, Bradford
62. S-ro F. Parker, Burnley
63. S-ino E. Parker, Burnley
64. F-ino I. Tunstall, Watford
65. S-ro H. Jackson, Watford
66. S-ro M. Lewin, Dunstable
67. S-ino E. Lewin, Dunstable
68. F-ino V. C. Nixon, Birmingham, 30
69. S-ro S. J. Smith, High Wycombe
70. S-ino I. Smith, High Wycombe

Esperanto en la brita gazetaro

Newcastle-on-Tyne Evening Chronicle, 12 Dec., 1959: The English Speaking Union is ready to debate any subject, including Esperanto.

Universe, 18 Dec. 1959: "Tales told by a Squirrel" is now available in Braille for Esperantist children.

Bristol Observer, 18 Dec. 1959: Mr. Rossetti's talk to Bristol Rotarians.

Schoolmaster, 8 Jan. 1960: Two motions for Annual Conference of N.U.T. recommending Esperanto in schools and in the G.C.E.

The Crosby Herald, 24 Dec. 1959: Mr. D. H. Witley's long article on the "Centenary of a gentle genius".

Nottingham Evening News, 14 Dec. 1959: Advertisements and descriptions of Exhibition of Esperanto literature in the Central Library. 5 Jan. 1960: Mr. K. Coleman appeals for enrolments in new class.

Hexham Courant, 25 Dec. 1959: The meeting of the local group when the programme was recorded and sent to Finland.

Letchworth Citizen, 1 Jan. 1960: Mr. N. Smith's address at the Settlement on the life of Zamenhof. It was suggested that as Zamenhof had visited Letchworth in 1907 after the U.K. in Cambridge, a road might well be named "Zamenhof" after him.

Colne Times, 1 Jan. 1960: The Esperantist career of the late Mr. F. Willan.

West Briton, 4 Jan. 1960: Mr. H. R. Tonkin points out that Esperanto is flourishing even if the Truro and District Group is not what it was 50 years ago.

DONATIONS TO THE B.E.A. LIBRARY to 1 February

B. B. Beaumont, 15s. 9d.; Miss K. Clamp, 5s.; L. Hartridge, 10s.; K. Masterman, 10s.; Mrs. E. G. Steele, 15s.; Miss Sawyer, 10s.; A. Venture, 7s. 6d. Huddersfield Esp-Society, autograph letter from Zamenhof; Miss M. M. Duncan, photos; F. W. Hipsley, books. Very sincere thanks to all.

Thirty volumes of magazines now await the binder. But £15 more is needed before they can be sent to him.

M. C. Butler.

Notoj pri la Esperanta literaturo

Esperanto naskiĝis en poezio. En la *Unua Libro* jam troviĝis du originalaj poemoj: *Mia penso kaj Ho, mia kor! Mia penso*, kun siaj emociŝanĝoj de strofo al strofo: malgajo, ĉagreno, abnegacio, ribelemo kaj angoro estas mirinda demonstracio pri la sentesprimaj kapabloj de la nova lingvo.

Same senpera kaj elokventa estis la proza lingvo. Jam la Antaŭparolo al la *Dua libro* (1888) kaj la unuaj artikoloj en *La Esperantisto* (1889) havas plenan spiriton kaj adekvatecon de esprimado. La artikolo *Pseŭdo-esperantistoj* el 1893 (*Originala verkaro*, p. 180) jam perfekte esprimas indignon kaj ironion—kaj ĉi tiu estas unu el la plej malfacile komunikeblaj retorikaj figuroj, precipe en preso, kaj precipe al multnacia publiko.

Zamenhof spertis, pretigante sian lingvon, ke sen la originala stilo neniam tradukado estas ebla, ĉar ne ekzistus idiomo, en kiun oni tradukus. Zamenhof antaŭ ĉio kreis tiun originalan idiomon. Paroli pri la Esperanta literaturo, kvazaŭ ĝi konsistis unuavice el tradukoj, estas lingvistika absurdajo.

Post nur ses jaroj Esperanto estis sufiĉe matura por entrepreni grandan traduktaskon. En 1893 Zamenhof tradukis *Hamleton*, unu el la plej kompleksaj kaj malfacilaj verkoj de la mondliteraturo (ĝi aperis en 1894). Tiu demonstraĉia traduko entuziasmigis la esperantistaron kaj solidigis la venkon super la reformistoj.

Kvankam Zamenhof konsultis la originalon, li laboris pliparte laŭ la germana Hamlet-traduko de Tieck-Schlegel. Tiu pionira esperantigo de Ŝekspira dramo estas ankoraŭ hodiaŭ ne superita. La bela traduko *Songö de someromeza nokto* (Louise Briggs) ne egalas ĝin, kaj la ceteraj ŝekspirtradukoj staras ankoraŭ pli malalte. La anglalingvaj tradukintoj havis "ĉion krom genio", la polo havis la genion.

Zamenhof signis la duan krizovenkon—tiun pri Ido—per alia poezia traduko: *Ifigenio en Taŭrido* de Goethe. Tiun potence belan tradukon Zamenhof plenumis eksprese (dum proksimume ses semajnoj) por prezentado en la Dresdena Kongreso en 1908.

La plej granda poezia verko de Zamenhof estis la lingvo mem. Krom tio lia plej granda poezia verko estis la *Proverbaro Esperanta*: riĉa minejo de bildaj esprimoj kaj trafaj parolturnoj por ĉiuj, ĉu verkistoj aŭ simplaj parolantoj, kiuj deziras esprimi sin, ne nur seke kaj logike, sed ankaŭ kun iom da suko kaj koloro.

Kiam Grabowski montris al Zamenhof la parton de *Sinjoro Tadeo*, kiun li tradukis, Zamenhof trankvile diris: Traduku la tutajn. Grabowski opiniis tion neebla, sed... li daŭrigis kaj kompletigis tiun konsternan taskon. La rezulto estas, ke Esperanto konkeris nacian epopeon, kiun la angla lingvo ĝisnun ne sukcesis traduki versforme.

Zamenhof konstante entreprenis kuraĝajn traduktaskojn: dramojn, romanojn, la Malnovan Testamenton. En 1917 li anoncis en *British Esperantist*:

Mi serĉas Eldoniston!

"Mi deziras komenci sisteman tradukadon de diversaj plej famaj verkoj el la tutmonda literaturo. . . ."

Zamenhof estis tiam tre malsana je kormalsano, kaj baldaŭ poste li mortis, la 14-an de Aprilo, 1917.

R. Rossetti.

TRI ANGLOJ ALILANDE

I. S-ro H. G. Toms en Bulgarujo

Varna, ĉe la bordo de la Nigra Maro, estas la "Brajtn" de Bulgarujo. En la urbo jen Zamenhof-Strato : kaj en la strato aŭtobusa haltejo nomita "Esperanto". La klubejo staras en la ĉef-strato de la urbo kaj ĉiuvespere dum bela septembra semajno salutis min tie dudek ĝis tridek gekamaradoj.

Ĉe Plovdiv, la dua urbo de la lando, ĉe stratangulo jen alia pli granda Esperantista klubejo. En ĉiu vespero, somere, vintre, de la sesa ĝis la sepa horo S-ro Malĉev, maljuna pioniro, sidas tie por helpi komencantojn, konsili ilin pri la korespondado, kaj konversacii kun samideanoj, dum lia altprincipa filino, Stevka, kviete insistas, ke li uzu nur la internacian lingvon. Je mia vizito la anoj pardonpetis pro la stato de la ĉambro; oni riparis kaj refarbis la lokon. Mi petis pri la kosto. "Ne estas kosto," oni respondis, "La registaro rebonigas senpage." Levskigrad estas urbo en la fama Rozvalo. Tie la esperantistoj dividas belan ĉambron kun alia societo.

Eĉ en Borima vilaĝo, en la alta Balkanaro, la esperantistaro havas sian propran klubejon en angulo de la vendejo post fea ĝardeneto.

Ofte, neatendante, mi renkontis esperantistojn. Iu Tanef, ĵurnalisto el Sofio, irante en la koridoro de la vagonaro, ekvidis mian insignon kaj envenis la kupeon por enketi kaj kunparoli. Ĉe malgranda Vazograd en la poŝtoficejo oni prezentis min al la ĉefo. Flustris mia gvidanto, "Jen la kasisto de la loka esperantistaro".

Vojaĝante vagonare mi atingis la lastan stacion antaŭ Plovdiv. Kunulo en la kupeo informis, "Ĉi tie Staciestro Gerasimov estas delonge perfekta Esperantisto. En lia oficejo verda flago pendas ĉe la muro post ia seĝo."

Malgaja mi forlasis unu urbon. Mi kliniĝis el la vagonaro por manpremi karajn gekamaradojn. Subite post mi okazis ekkrio de surprizo, "Esperantisto li estas!" Jen du virinoj, kiuj rekonis la insignon. Post la ekiro de la vagonaro ili persiste enketis por si mem kaj por aliaj pasaĝeroj pri mia naskiĝloko, aĝo, profesio, ĉu mi havis filojn, filinon, genepojn.

Ni revenu al Varna. Mia unua bulgara korespondantino (mirinde aminda!) kondukis min tra nova kvartalo de la urbo. Trans la strato staris impona konstruaĵo kun larĝa elstara tegmentrando—domego de novaj apartamentoj. "Rigardu!" mi ekkriis, "ĉe la tria etaĝo!" Ŝi suprenrigardis. "Vere! La verda stelo!" Granda Esperanta flago pendis de alta verando. "Ni esploru!" mi hezite proponis. Ivanka konsentis. Do, ni transiris la straton, sed ĉe la stratangulo ni ekvidis tri homojn; ĉiu portis steleton. "Jen samideanoj!" Ni iome kunparolis kun ili kaj tiam ni ĉiuj decidis kune esplori la aferon de la Verda Flago ĉe la tria etaĝo. Ni eniris sub arkajon kaj supreniris per larĝa preskaŭ palaca ŝtuparo. Facile supren ni pasis, ĉar la ŝtupoj estis malaltaj. (Bonkora arkitekto anticipis viziton de maljunulo!) Ni atingis la trian, frapis ĉe pordo kaj eniris portempan loĝejon de fervora pola propagandisto. Post la freŝdata kongreso en Varsovio li nun vojaĝis tra Bulgarujo, vizitante lokajn societojn, disdonante folietojn kaj literaturon.

Antaŭ 50 jaroj, en Turnovo—antikva ĉefurbo laŭ formo de vasta amfiteatro etendiĝanta de rivero ĝis la fora ĉielo—urbo de dometoj arigitaj super dometoj, en tiu stranga

Turnovo dum la jaro 1907, fondiĝis la Bulgara Esperanta Asocio. Travivinte leviĝojn-malleviĝojn la asocio nun bone elfloras, kun multaj filioj tra la tuta lando. Por celebri la 50an datrevenon de la fondiĝo, la registaro en 1957 eldonis Zamenhofan poŝtmarkon kun portreto de la Majstro ĉe bildeto de la kurioza urbo. Ankaŭ en 1947, okaze de la 30a datreveno, specialan poŝtmarkon ĝi eldonis.

La lokaj aŭtoritatuloj subtenas la lingvon. Antaŭ du jaroj la urbestro de Sofio sendis salutojn al du anglaj urbestroj per esperantaj leteroj. Fama "Esperanta Ko-operativo" en la ĉefurbo posedas dek butikojn. Super ĉiu butiko jen tre bela signo "Esperanto". Tiun entreprenon plene finance subtenas la registaro. La "Konstitucio de la Respubliko" estas presita ankaŭ en la internacia lingvo. Ĉi-jare *Sub la jugo, La Bofilino* kaj celebra libro pri la "15 jaroj" (depost la revolucio) ankaŭ aperis en la Zamenhofa lingvo.

Ĉu vi iam vidis "Nuntempan *Bulgarion*", plej helan, plej belan gazeton? Ankaŭ ĝin oficiale eldonas la registaro de la respubliko.

En la bulgara nacia kongreso en Varna, Julio 1958, ĉeestis mil delegitoj. Ĉiu delegito reprezentis dek anojn de la Esperanta Asocio. Do, entute 10,000 anoj

Jam komenciĝis la kursoj por la vintra sezono. En Plovdiv, la dua urbo, kun loĝantaro de 150,000 homoj, oni havas dek kursojn, du en la klubejo, dek en fabrikejoj kaj lernejoj.

Kelkfoje la ideoj de la fervoruloj estas iome fantaziaj. Ekzemple, en du apartaj lokoj mi aŭdis pri plano por disvastigi la instruadon. Oni planis kurson por 40 geinstruistoj, ĉiu el kiuj en la sekvanta sezono instruos 40 klasanojn—do, 1,600 komencontoj!

H. G. Toms.

TRANSLATION COMPETITION 23

The effect of the privations and sufferings which he endured at this time was discernible to the last in his temper and his deportment. His manners had never been courtly. They now became almost savage. Being frequently under the necessity of wearing shabby coats and dirty shirts, he became a confirmed sloven. Being often very hungry when he sat down to his meals, he contracted a habit of eating with ravenous greediness. Even to the end of his life, and even at the tables of the great, the sight of food affected him as it affects wild beasts and birds of prey. His taste in cookery, formed in subterranean ordinaries and alamode beefshops, was far from delicate. Whenever he was so fortunate as to have near him a hare that had been kept too long, or a meat pie made with rancid butter, he gorged himself with such violence that his veins swelled, and the moisture broke out on his forehead. The affronts which his poverty emboldened stupid and low-minded men to offer to him would have broken a mean spirit into sycophancy, but made him rude even to ferocity.

From "*Samuel Johnson*"

by Thomas Babington Macaulay.

Readers are invited to translate into Esperanto the above text. Translations should be sent in an envelope marked *Traduko* and arrive at the B.E.A. Office before 21st March next. Books to be chosen from the B.E.A. Book List to the value of 10s. 6d. will be awarded to the sender of the best translation, if sufficient entries are received. The result will be announced in our May issue.

IDEO

Se vi estas Loka Re prezentanto de B.E.A., aŭ Delegito de U.E.A., ĉu vi informis la lokajn aŭtoritatojn? Multaj urboj havas informfakojn kaj la loka polica sidejo registras multajn informojn por helpi al civitanoj kaj alilandaj vizitantoj.

Zamenhofa Renkontigo de la Junularo Esperantista Brita

Gaja estis la kulmino de la Zamenhofa Jaro por la J.E.B. Nia Renkontigo en Londono—de la 11-a ĝis la 15-a de decembro—enhavis tre varian kaj interesoplenan programon. La “Kongresejo” estis la Junulgastejo en Earls Court, kie ni luis apartan ĉambron por niaj kunvenoj.

En la semajnfino partoprenis konstante varia nombro da personoj: maksimume naŭ samtempe tranoktis en la junulgastejo, sed entute pli ol tridek junuloj ĉeestis almenaŭ parton el la tuta aranĝo.

La vendreda vespero estis oficiale “interkona vespero”, sed efektive kelkaj anoj anstataŭe vizitis la Londonan Esperanto-klubon, dum la ceteraj faris aranĝojn en la junulgastejo. Sabatan matenon ni aŭdis du **prelegojn**; la unua estis duologo inter S-ro Basten, de la Londona klubo, kaj pola samideanino, pri diversaj temoj esperantistaj: ĝin sekvis ĝenerala diskuto pri la starigitaj demandoj. La alian prelegon donis F-ino Ingrid Coventry, pri la lando Belgujo, gastigonto de la venonta U.K. Posttagmeze okazis provoj de la horo kaj orkestreto por la dimanĉa Diservo, kaj preparoj por la **Kristnaska Balo**, kiu lasta bele sukcesis je la sabata vespero; ĉeestis multaj esperantistoj kaj ne-esperantistoj el Londono. (La gastejestro devis longe atendi la lastan hejmen-revenanton!)

Dimanĉon matene okazis **Oratora Konkurso**, en kiu la temo estis “Londono kaj mi”. La juĝanto, S-ro Norman Smith, donis tre utilajn konsilojn al ĉiuj partoprenintoj, kaj aljuĝis la premion—ekzempleron de *Virino ĉe la Landlimo*, subskribitan de la aŭtorino—al S-ro J. C. Wells. Baldaŭ post tio sekvis festena

Kristnaska Tagmanĝo, bonguste preparita de la gasteja stabo. En la posttagmezo okazis la plej-multeĉeestita el ĉiuj aranĝoj de la semajnfino, la **Kristnaska Diservo** en la Franca Protestantanta Preĝejo. Sub la konduko de nia Prezidanto, S-ro Guy Tordoff, ĝi sekvis la tradician formon de Legajoj kaj Kristnaskaj Himnoj, kun la plezuriga pluso de la “Kristnaska Konĉerto” de Corelli. La ĉ. sepdek ĉeestintoj bone kunkantis la himnojn. La legajojn el la Biblio prezentis membroj de la J.E.B.

Dimanĉe vespere okazis **prezento de filmoj** pri la T.E.J.O.-Kunveno en Gdansk kaj la 44-a Universala Kongreso en Varsovio. Aparte por la partoprenintoj en tiuj kongresoj, estis tre interese kaj memorveke, revidi la konatajn lokojn kaj vizaĝojn sur la ekrano. Al la filmintoj, Ges-roj Green kaj S-ro John Gobourne, tutkoran dankon.

London kaj mardon okupis diversaj ekskursoj kaj vizitoj. La ĉefa interesajo de lundo estis **vizito al la Biblioteko** de B.E.A. en Kingston-on-Thames, kie ni aŭskultis bonan lekcieton de la Bibliotekisto, S-ro Butler, pri la aranĝo kaj enhavo de la Biblioteko. Longe ni emis resti inter la legindaĵoj—sed post du-tri horoj revokis nin Londono, ĉar tiuvespere okazis komuna **vizito al teatro**, multe ĝuita. Mardon matene nin gastigis la **Oficejo** de B.E.A. en Holland Park, kie volonte ni rigardis (kaj eĉ aĉetis) librojn, kaj per nia scivolemo mallhelpis al la oficejanoj labori. Posttagmeze ni vizitis al la **Planetarium**.

Nia semajnfino taŭge kulminis per partopreno en la **Zamenhofa Diskuto** ĉe la Conway Hall.

MARTHA AMY BUTLER ("AMIO,")
26 Aŭg. 1886-21 Jul. 1959
Foto en 1928 (42-jara)

"She spoke Esperanto from the first so fluently and naturally that her words were music to my ear. Many translations in the "*Kantaro Esperanta*" were inspired by her.

Also I wrote several original verses, some of which appeared at that time in various magazines under the title "Al x x x".

All our courtship and our correspondence was in Esperanto. After our marriage Esperanto continued to be the normal language of our home. For some years it was the first, and the home, language of our children. The last words she spoke to me on earth were in Esperanto.

An account of the children's early

speech appeared in "*The Esperanto Monthly*" (Aug., 1917), in the "*B.E.*" (Dec., 1918, a few sentences), and in "*Literaturo*" (Oct., 1921), the last being a detailed study of the linguistic development of a child speaking Esperanto from birth.

Amy was a perfect wife, a loving mother, a faithful friend, a true Christian. To her quiet help and encouragement behind the scenes not only I, but also our movement, owe more than ever will be known. I am grateful to the editor for inviting me to pay this tribute to her memory."

Morgaŭ

Libertempo flugas for,
Tamen kantas mia kor—
Kantas, kantas, kun obstin':
Morgaŭ mi revidos vin.

En la frumatena glor'
Vekis min la birda ĥor';
Trilis ĝoje en kombin':
"Morgaŭ vi revidos ŝin."

Ĉio belas en ĝarden',
Helas kvazaŭ nov-Eden';
Fajfas turdo sur la pin'—
Morgaŭ mi revidos vin.

Floroj gajas en sunlum',
Ĉie ŝvebas rozparfum':
Sed interne flustras mi:
"Eĉ pli rava estas ŝi."

Feoj dancas sur razen',
Ja magia ĉiu scen'—
Tamen, mankas fereĝin'!
Morgaŭ mi revidos ŝin.

Meze de somera bel'
Pinoj volbas al ĉiel';
Ĉio nur pensigas min:
"Morgaŭ mi revidos ŝin."

Brilu suno, brilu lun'—
Kiom tio gravas nun?
Gravas nur, ke en la fin'
Morgaŭ mi revidos vin.

M.C.B.

FROM FAR AND NEAR

Home

London: An Esperanto service will be held in the French Protestant Church, Soho Square, W.1, on 13th March, at 3.15 p.m. Mr. M. C. Butler will conduct. All will be welcome.

Bournemouth: A service will be held in *Friends' Meeting House*, Avenue Road, on 6th March, at 3.30 p.m. Mr. G. Rust will conduct.

Denton: Mr. N. Williams' excellent work for Esperanto in his school is threatened with curtailment or even cessation, if he cannot quickly find a competent teacher. "The way to Esperanto in the schools of Britain lies through the teachers. When they want to teach Esperanto, they will teach it" (for its instruction is already permitted). He has already arranged an excursion to Germany for his pupils at Whitsun.

Bristol: The Society, which looks to the future with optimism, has received considerable stimulus from visits paid by foreign Esperantists: S-ro Eizo Itoo of Japan, F-ino M. Wietrzynski of Germany, and S-ro Canko Murgin of Bulgaria. As a result their activities were amply reported in the local press.

Huddersfield: The Yorkshire Federation presented a copy of "*Angla Antologio*" to the Mayor, Mr. Louis Brook, when he attended their meeting on 12th December and addressed them in Esperanto, which he has long known.

Ruabon: Nearly 400 members of the Denbighshire Federation of Women's Institutes heard discussion on Esperanto as a means to international friendship.

Newcastle-on-Tyne: Forty members of the N.E.-Federation heard Miss M. Boulton's "Festparolado"

on Zamenhof Day in the Tyne Hotel. The next meeting will be in *Friends' Meeting House*, Bishop Auckland, at 3.30 p.m. on 12th March.

Andover: The Public Library has accepted a copy of Mr. Gething's book, "*Essential Esperanto*", for the Lending Library, as a gift from the local Society.

Southampton: Mr. George Rust gave an interesting talk on "Zamenhof kaj la Interno Ideo", when the Southern Federation celebrated the Zamenhof Centenary on 12th December, and Mrs. F. W. White, President of B.E.A., was present and cut the birthday cake.

B.B.C.: Mr. J. W. Leslie broadcast a short talk at 1.30 p.m. on 15th December (repeated at 7 p.m. in "Radio Newsreel" on 19th December) on the life of Zamenhof.

Rotary: Mr. F. Thurgood reports reviving interest in Esperanto. One of a panel of lecturers has visited several clubs. Mr. N. Williams now has the names of forty-seven Rotary Clubs in various countries which have at least one Esperantist among their members, and points out that the 3rd edition of G. A. Connor's book, "*Esperanto the World Language*", includes the names of Rotarian Esperanto Delegates. Rotarian members of U.E.A. are urged to become Fak-delegitoj.

Royal Society of Arts: The figures for examinations, 1958-59, are as follows: Stage I: 1st Class, 6; 2nd 4; failed, 6. Stage II: 1st Class, 8; 2nd, 6; failed, 4. Stage III: 1st Class, 3; 2nd, 4; failed, 1. Number of candidates: 42 (in 1957-58: 29).

F-ino J. Kajino, japana ĵurnalisto, vizitos Britujon dum Aprilo

kaj Majo 1960. Ŝi estas preta doni prelegojn kaj por societoj kaj por la publiko kun interpretado. Ŝi jam havis grandan sukceson en Francujo, Italujo kaj aliaj landoj ofte venigante aŭdantaron de 2000 kaj per enirpago donante profiton. Oni esperas ke pluraj grupoj en Britujo klopodos fari aranĝojn aŭ por klubaj vesperoj aŭ por publikaj kunsidoj, rekte aŭ pere de aliaj organizaĵoj tiaj kiaj W.E.A. aŭ I.F.L. Necesos, ke oni loĝigu la Fraŭlinon sufiĉe komforte, sed ŝi ne postulas honorarion aŭ pagon de vojaĝo. Tamen mi esperas, ke por la honoro de la Brita Movado ni povos pagi al ŝi almenaŭ la vojaĝkoston kaj ke se oni aranĝos publikan kunsidon oni klopodu pri honorario. Por minimumigi la vojaĝkoston al individuaj grupoj mi deziras plani la vojaĝon tiel, ke la vojaĝoj inter urboj estu kiel eble plej mallongaj. Tial mi petas, ke ĉiu grupo kiu interesiĝas donu al ni alternativajn datojn por faciligi tion. Ĉiuj komunikaĵoj iru al la organizanto de ĉi tiu vizito, Norman R. Smith, 75, South Ealing Road, London, W.5.

Abroad

Toulouse: "*La Dépêche du Midi*" of 2nd January has a long, closely-reasoned article by Dr. A. Albault, showing how the introduction of Esperanto into schools would also serve the useful purpose of enabling the linguistically endowed to be quickly distinguished from the others. On the basis of British experiments he points out that pupils who spend their first year on Esperanto are not at a disadvantage when they come to compete with those who began a national language a year before them. After this first year at five hours a week linguist-pupils would already possess Esperanto sufficiently well to need only one hour a week for the rest of their time in the *lycée*.

U.S.A.: "*School and Community*" for October, 1959, has an article by Mr. G. Falgier of Missouri, convincingly showing that Esperanto is *needed* in the school language-curriculum. The "*Voice of America*", which, as already announced, is beginning broadcasts in Esperanto in March (audible at 10 p.m. on 31.28 m. and 30.74 m. in Britain on Fridays) would welcome questions for the rubric "*Questions and Answers about America*". All communications to Dr. W. Solzbacher, Rm. 2528 HEW, Washington 25, D.C., U.S.A.

Bilbao: The section "*Esperanto sur la Anteno*" of Radio Bilbao (264.8 m.) is organizing a competition. From 14th–28th February inclusive, a five-minute programme will be broadcast containing one question about some Spanish theme (*i.e.* fifteen questions altogether). Replies (to Radio Bilbao, Bilbao, Spain) must be on a postcard (one for each question) bearing the name and address of the competitor and the words "*Esperanto-Internacia Konkurso*", and should be in Esperanto. Prizes include gramophone records, books, series of postage stamps, and flags.

Milan: The local group has formed a centre for the introduction of Esperanto into industrial, commercial and tourist circles. A first list of addresses of firms capable of corresponding in Esperanto is ready for the press, but further such addresses would be welcome, and could be incorporated if sent soon to: C.E.C.I.T., Piazza Oberdan, 1, Milano, Italy.

Brussels: S-ro R. Loeckx (Konijnperken, 109), an official guide in the Belgian Ministry of Communications has organized an *Esperantista Fremdultrafika Servo*, which (1) reserves hotel rooms;

(2) provides guides and information; (3) sends tourist prospectuses; (4) seeks collaborators.

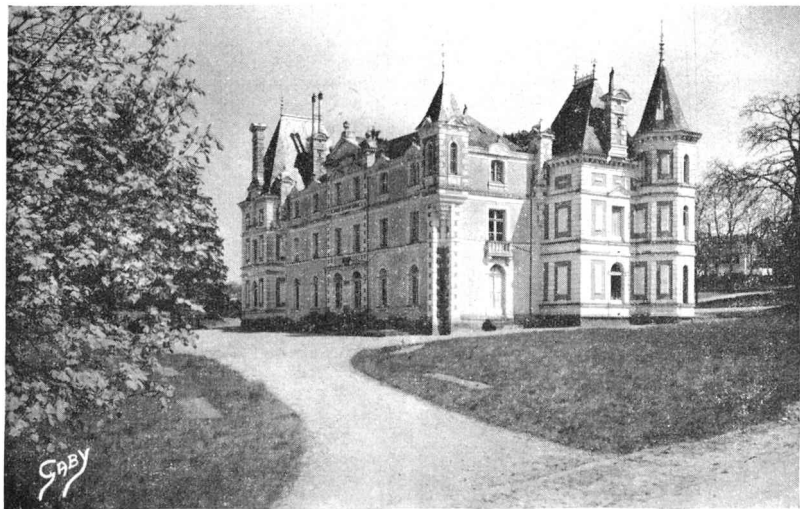
Vienna: S-ro Hugo Steiner, founder of the International Esperanto Museum in Vienna, announces the foundation of the *Internacia Ligo "Millenium Novum"*, which aims to collect information indicating what the evolution of the world will be between now and the year 2000 and beyond. It is particularly interested in the spread of Esperanto. All communications to its General Secretary, S-ro A. A. Rotter, Wasagasse 13, Vienna IX, Austria.

Birr (Eire): "*The Midland Tribune*", like over twenty Irish papers, gives prominence to the appearance in Braille of the Esperanto version of "*Tales told by a Squirrel*", the book stocked by B.E.A. (2s. post free).

Denmark: The State Railways have issued a leaflet in Esperanto with particulars of special season tickets valid for eight, fifteen or thirty-one days.

Poland: The Publicity Agency (ul. Bagatela 14, Warsaw) has published a 48-page illustrated booklet on her North-West Territories.

Grésillon: Founded in 1951, the Esperantista Kulturdomo is open every year for courses from June to September. Why do so few Britons (compared with other nationalities) avail themselves of its splendid facilities for enjoying an Esperanto milieu in beautiful country near Paris? The cost is moderate and you can, if you like, "taste the best tea in the world—for you can make it yourself!" Write for details to: Château de Grésillon, Baugé (Maine et Loire), France.

La ununura Kulturdomo de Esperantujo : Le Château Grésillon

Lingva Angulo

ATA/ITA

From time to time two champions enter the lists. They are Teo Jung and Gaston Waringhien. Following the publication of "*Lingvo kaj Vivo*", the clash of arms has again been heard. Each champion defends his respective viewpoint regarding the use of the passive voice in Esperanto, or more precisely the use of the possible combinations of *-ata*, *-ita* with *estas*, *estis*. Teo Jung wishes the tenses of the active voice to be paralleled in the passive (ignoring the fact that Esperanto provides no simple tenses in the latter), that is, for example, if *estis-inta* represents the pluperfect in the active compound tense, then *estis-ita* must represent only the pluperfect in the passive voice. He claims logic on his side. Gaston Waringhien, on the other hand claims to hold the true faith—that he follows the practice of Zamenhof. The viewpoint of Jung is expressed from time to time in the pages of "*Heroldo*" (see, for instance, the issue dated 16 Majo 1959) and that of Waringhien can be found in "*Plena Gramatiko*" (p. 243 in second edition, p. 110 in third edition) and in "*Lingvo kaj Vivo* (pp. 189-205).

Regarding most verbs used in the passive voice there appears to be no disagreement. These (e.g. *konstrui* as explained in "*Step by Step*") Waringhien calls *verbs of duration and result*. But Waringhien claims that with some verbs the action takes place "in no time" and that we are in that case more concerned with the resulting state (e.g. *aresti*, *atingi*, *decidi*, *forgesiti*, *ricevi*, *rimarki*, *sendi*, *trovi*). With these verbs only the passive in *-ita* can be used. He claims that there is yet another type of verb (e.g. *admiri*, *akompani*, *atendi*, *favori*, *flari*, *karesi*, *kredi*, *memori*, *observi*,

LA 45A U.K.

El la Oficialaj Komunikoj ni ĉerpas: (i) Antaŭ la Kongresa Balo okazos en la Madalenaj Salonoj komuna festa bankedo kun orkestra muziko; (ii) La Centro de Informado de Bruselo eldonos turisman afiŝon, cm. x 100, en Esperanto; (iii) Speciala kurso malfermiĝis por turismaj gvidistinoj de la urbo; (iv) Preskaŭ seninterrompe dum la kongresa semajno estos projekciata serio da elitaj belgaj turismaj filmoj kun sinkronizita parolo en Esperanto; (v) La Postkongresa Ekskurso: tri tagojn al Lieĝo, Aachen, Kolonjo kaj ŝipe sur la Rejno; (vi) Por inviti infanojn el landoj malproksimaj aŭ kun devizaj malfacilaĵoj aŭ el nebonstataj familioj, la L.K.K. kreis kategorion de "Adoptaj Patroj". Povas esti "Adopta Patro" de la Infana Kongreseto ĉiu Esperantisto aŭ prefere Esperantista Societo, kiu pagos al la 45a U.K. de Esperanto en Bruselo (Banko de Bruselo aŭ Poŝtĝirkonto n-ro 1776.71) la sumon de 400.00 belgaj frankoj. Tiaj "patroj" ricevos specialan diplomon kaj iliaj nomoj aperos en kongresaj komunikoj; (vii) Statistiko je 31st Decembro: 639 el 33 landoj (el Britujo 43).

posedi, *teni*, *viziti*) which are essentially verbs of duration without result. With these verbs only the passive in *-ata* can be used.

In addition to the references quoted we turn the reader's attention to this paper* by a competent Japanese Esperantist. It is of particular interest since it is written by one whose native language made no direct contribution to the formation of Esperanto.

C. D. A. Capp.

* "*Opinio pri la ata-ita problemo*", de Teruo Mikami. Eldonita de Oomoto, Kameoka, Kioto-hu, Japanujo. 12p. broŝ. Prezo 2 rpk.

NOVAJ LIBROJ

*Order starred books from the B.E.A.,
others from the address given*

* **Antologio de Portugalaj Rakontoj.** Kompilita de Manuel de Seabra. 224 p., broŝurita. Prezo 7ŝ. 6p., afr. 6p.

Ĉi tiun 14-opan novelkolekton eldonis "Unu grupo de admirantoj de Zamenhof—por festi la centjaron de l'aŭtoro de la lingvo internacia"—tre taŭga kaj laŭdinda entrepreno. Ĉiu novelo estas de aliula verkisto kaj la diverseco estas pliigita per tio, ke ok tradukintoj laboris; du tradukis po tri rakontoj, du po du, kaj kvar po unu. Do estas pli da ŝanco, ke la verkaro enhavas almenaŭ ion por ĉies gusto. Ili ĉiuj estas modernaj kaj eĉ ne unu estas triviala kreaĵo.

Unu el la ĉefaj utiloj de Esperanto estas, ke pere de ĝi, oni povas montri al ni la viv- kaj pens- manierojn de alilandanoj. La montraĵoj ĉi tie estas ofte krudaj, forpuŝaj, eĉ naŭzaj—sed verŝajne ĝuste tion la verkintoj celis. "Noktidoj" eble malkaŝas la malliberecon de la tiutempaj Portugalinoj. "Panduono kun Memorelvokoj" impresas kiel protestokrio kontraŭ forloĝantaj, ekspluatantaj terposeduloj. "Stigmato" povus esti ilustraĵo por la proverbo, "Por dronigi hundon oni nomas ĝin rabia"; kaj tiel plu. Tamen ĉe artverkoj ni ne ĉiam serĉu moralinstruon; antaŭ ĉio ni serĉas intereson. Ni trovas tion ĉi tie, kvankam oni povus bedaŭri ke la verkintoj ofte trovis sian inspiron en la koto de la homvivo—sed dum forigebla koto ekzistas, indaj verkistoj ne nur rajtas sed devas ankaŭ tie labori.

Kelkaj noveloj ĉi tie rememorigas pri impresionismaj pentraĵoj. Ekzemple ĉe "Nenio Grava" la aŭtoro kreas ĝeneralan konfuzan impreson de miseco, malbonfarto, malakordo. Ĉu Jeanette estas edzino, fratino, amatino aŭ nur amikino? Ne eblas

al ni diveni; simile pri multo cetera en la novelo, tamen ĝi kiel tuto sukcesas. Alistila estas "Kaŝita Kristfesto". Ĝi pli similas la fotografecan tipon de pentraĵo kaj la feliĉa kulmino agrable trafas nin. Inter kelkaj notindaj esprimoj ni citu "ensimemiĝis" (withdrew into herself). Ne mankas kelkloke gramatikaj kaj vortuzaj eraroj, ekzemple "komencis" por komenciĝis; "kuriozeco" por scivolemo; sed tiaj ne multnombras kaj la libro meritas honoran lokon en nia literaturo.

Tom Fraser.

* **Esperanto kaj Lernejo.** Eldonita de Jugoslavia Esperanta Federacio, Ljubjana. 200 p. Prezo 15ŝ., afr. 9p.

Ofte oni aŭdas pri la instruado de Esperanto en la lernejo sed tre malofte oni trovas informilon pri tiu afero. Ĉiam la instruisto instruas laŭ sia propra inklino nesciante ĉu li uzas la plej bonan metodon aŭ ne.

"Esperanto kaj Lernejo" estas dividita en kvin partojn: metodoj, lernolibroj kaj modernaj teknikaj helpiloj, edukaj celadoj, eksterlerneja aktiveco de lernantoj, kaj laste, organizaj spertoj. Ĉiu parto estas ege interesa kaj informplena. La materialo estis verkita kaj eldonita okaze de somera pedagogia semajno kiu okazis en Kranjska-gora en Jugoslavio.

Multaj eminentuloj esperantaj, ne nur el Jugoslavio sed ankaŭ el aliaj landoj, inkluzive Sinjorojn Neergaard, Stöp-Bowitz kaj Pragano, prelegis dum la Konferenco kaj la tuto estas raportita en la libro.

La libro, bone presita (ne sen preseraroj, bedaŭrinde), firme bindita, de taŭga grandeco, estas ege utila kaj devus nepre trovi lokon en la libraro, ne nur de ĉiu instruisto de Esperanto sed de ĉiu kiu interesiĝas pri la lingvo.

Hilda Melton.

EL NIA LETERKESTO

Estimata Redaktoro—Je p. 119 de “*The B.E.*” oni legas, ke dum la publika kunsido de l’Akademio “diversaj personoj pledis . . . por *sovet'*, nepre ne *sovjet'*, kiu lasta agacas ĉiun sovetunianon”. Mi estas certa ke iuj pledis, aŭ estus devintaj pledi por *sovjet'*. Tiu ĉi formo estas la SOLA akceptebla, ĉar:

(a) Maksimume internacia ne nur laŭ okcidentaj, sed plie laŭ pluraj slavaj lingvoj, kaj eĉ la hungara kaj hebrea;

(b) *Sovjet'* estas pli proksima al la originala prononco;

(c) *D-ro Zamenhof uzis mem la formon sovjet'* (je p. 60 de l’traduko de “*La Gimnazio*” de Ŝalom Aleĥem).

La diversaj gazetoj, en kiuj oni trovas la korektan ortografion *sovjet* meritas imiton. Plej grava el ili estas “*La Praktiko*”; sed ankaŭ en “*The B.E.*” (Majo, 1958, p. 253) S-ro C.M.H. parolis pri “sovjeta eldonajo”. Ankaŭ la revuo “*Esperanto*” ĉe la komenco uzis la formon *sovjet*, sed bedaŭrinde poste ĝin forlasis . . . pro rusa misinfluo!

Paul Ciliga,

Redaktoro de “*Franca Esperantisto.*”

Estimata Redaktoro — Malto ankoraŭ ne konis nian belegan utilan internacian lingvon krom laŭnome, kiam mi legis ion pri ĝi en broŝuro. Tuj mi decidis studi ĝin serioze por pli bone sciigi pri ĝi miajn samlandanojn. Estas vere, ke la nomo de Esperanto ne estas nova al multe da Maltanoj, sed ili ne scias, ke ĝi estas simpla, tutmonde parolata lingvo. Aparte oni ne sciis ĝiajn lingvajn karakterojn.

Do, decidinte skribi du prelegojn pri la lingvo kaj Zamenhof, mi sukcesis ilin dislegi ĉe la Radio Malta lastan Novembron; Maltlingve, kom-

preneble. Plue, la Informa Fako de la Radio verkis eron pri D-ro Zamenhof, Esperanto kaj ĝia historio ĝisdata kaj tiucele mi pruntedonis rilatajn anglalingvajn librojn.

Tamen, tio ne kontentigis min kaj ĉiam mi demandas al mi kion plu mi povas fari por ke Esperanto ekmarŝu en bona vojo sur mia insuleto.

Krom alia nova komencanto mi estas la sola Esperantisto sur la insulo. Bedaŭrinde mi esperantistigis antaŭ unu jaro nur; alie, oni povus starigi Esperantan ekspozicion. Fakte, la Zamenhof-jaro kaj la manko de bona ekspozicio trafis min neatendite.

Nun mi intencas kuraĝe daŭrigi mian laboron ĉiam laŭ devizo de la Majstro: “Sub la sankta signo de l’Espero”, kaj mi kredas, ke tuj kiam mi alvokas la samideanojn helpi al mi, ili certe konsentos; anticipe mi dankas al ili.

Carmel Mallia, A.I.L.(Fr.),
I, Alley I,
St. Catherine Street,
Malta.

daŭrigo de p. 209

Oomoto—Universala Homama Asocio. Multaj jam konas la tre legindan revuon *Oomoto*, sed havas nur nebulan ideon pri la asocio, kies organo ĝi estas. Ĉi tiu dekpaĝa folieto, kiu havas la subtitolon *Historio kaj Esencaj Trajtoj*, koncize kaj klare priskribas la religion Oomoto. Havebla ĉe Centra Oficejo de Oomoto, Kameoka, Kioto-hu, Japanujo.

Nederlanda Esperanto-Adresaro por la Turismo. Havebla ĉe la turistoficejo “V.V.V.”, Rokin 5, Amsterdam-C, Nederlando.

Ĉi tiu broŝuro listigas adresojn de loĝejoj, restoracioj, magazenoj, ktp., kie en Nederlando oni povas trovi Esperantistojn. La eldonajo, bone presita kaj aranĝita, estas imitinda en aliaj landoj; oni nur esperas, ke “samideanoj” ĝin ne misuzos.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Inc.

OFFICIAL NOTICES

President: Mrs. F. W. White, F.B.E.A.

Hon. Secretary: W. A. Gething, O.B.E., B.Sc.

Hon. Treasurer: J. C. Rapley

Hon. Education Secretary: M. C. Butler, M.R.S.T.

Secretary: J. W. Leslie, F.B.E.A.

Registered Office: 140, Holland Park Avenue, London, W.11. *Tel.:* PARK 7821

Hours: Weekdays 9 a.m. to 5 p.m. (closed 1-2 p.m.); Saturdays 9 a.m. to 12 noon

DONATIONS TO GENERAL FUNDS

- 2s. 6d.: W. C. Lewis.
 3s.: A. D. Cook.
 5s.: A. E. Johnson, A. Mulligan, Miss E. Woodget
 5s. 6d.: E. R. Holt.
 6s. 2d.: D. H. Davis.
 7s.: W. McCallum.
 7s. 3d.: E. R. Penny.
 7s. 6d.: H. G. Felce, J. P. McDowell.
 10s.: C. Beckford, H. Tan.
 11s.: K. R. S. Sturmer.
 13s.: J. W. Chambers.
 20s.: E. J. Heckinger, Mrs. D. Worcester.
 £5: S. H. Larking.
 £10 9s. 10d.: G. L. Preedy.
 Total to 21st January, 1960: £22 15s. 3d.

DONATIONS TO "B.E." SUPPORT FUND

- 2s. 6d.: Miss D. H. Lonsdale, W. C. Lewis.
 5s.: W. L. Brunton, Mrs. M. Leather, L. Simpson, F. Sutcliffe.
 8s.: W. McCallum.
 10s.: Mrs. E. B. Knight, Mr. and Mrs. Laurie, W. W. Mann, W. E. Moberley, H. Tan, C. C. White.
 15s.: Mrs. D. Worcester.
 Total to 21st January, 1960: £5 8s.

DONATIONS TO ADVERTISING FUND

- 2s. 6d.: Miss D. H. Lonsdale, D. M. Rosenbaum.
 4s.: H. V. George.
 5s.: W. L. Brunton, J. A. Chattaway, W. J. Kinahan, A. Mulligan, Mrs. N. M. Razzell, F. Sutcliffe, Mrs. D. Worcester.
 8s.: W. McCallum.
 10s.: S. J. Allen, W. M. Appleby, G. W. Bell, C. C. Goldsmith, Mrs. M. Haines, Miss M. E. Harris, W. E. Moberley, E. J. Parkes, H. Tan, C. C. White, Mrs. F. W. White.
 12s. 6d.: S. P. Bachmann.
 20s.: Miss D. Purvis.
 Total to 21st January, 1960: £9 14s. 6d.

B.E.A. EXAMINATION RESULTS

Advanced Examination

Oral Part

*McLennan, K.	<i>Exeter</i>
†Rapley, J. C.	<i>Ruislip</i>
De Cleene, F-ino P.	<i>Auckland, N.Z.</i>

Elementary Examination

By Correspondence

‡Stiling, L. R.	<i>Exeter</i>

Advanced Examination Written Part

Graham, J.	<i>Helensburgh</i>
Taconis, S-ino F. M.	<i>Christchurch</i>

Elementary Examination

Smyth, W. B. A.	<i>Swindon</i>

* Denotes a candidate who, having passed both the Written Part and the Oral Part of the Advanced Examination, has been awarded the Advanced Diploma.

† Denotes a candidate who, having passed the Written Part of the Advanced Examination with Distinction, and the Oral Part, has been awarded the Advanced Diploma with Distinction.

‡ Denotes a candidate who has passed with Distinction.

MORTOJ

La 28-an de Decembro 1959, post mallonga restado en malsanulejo, pace transdormis **Karl Vanselow**, 84-jara, la "verda trobadoro". La tutmonda Esperantistaro funebros kun liaj parencoj.

La 15-an de Novembro 1959, post mallonga malsano, mortis 76-jara **S-ro R. French**, membro de B.E.A. de 1942, el Bexley.

La 13-an de Julio 1959 mortis **S-ino B. Atherton**, el Manchester, dumviva membro de B.E.A. de 1946.

La 20-an de Januaro 1960 mortis 93-jara **F-ino E. Iddon**, el Southport. Dum multaj jaroj ŝi gvidis kursojn kaj humore deklamis. Membro de B.E.A. de antaŭ 1922.

Sinceran kondolencon.

NEW JUNIOR MEMBERS

Arthur, Miss J.	<i>Spondon, Derby</i>
Kellett, P. E.	<i>Hastings</i>
Lins, U.	<i>Koln-Dellbruck, German</i>
Masterman, D. L.	<i>Gerrards Cross</i>
Shakeshaft, Miss S. A.	<i>Croydon</i>

New Junior Members (cont.)

Sinclair, Miss J.	<i>Torry, Aberdeen</i>
Ticktin, S.	<i>Cape Town</i>
Watts, M. D.	<i>Ringwood</i>

NEW MEMBERS

Abeyasekere, W. D. M.	<i>Dehiwela, Ceylon</i>
Attard, J. C.	<i>Paola, Malta</i>
Collins, L. C.	<i>B.F.P.O.21</i>
Dews, R. A.	<i>Stoubridge</i>
Douglas, R. J. A.	<i>London, S.E.3</i>
Elston, A.	<i>Coventry</i>
Erwin, J. S.	<i>Belfast, 6</i>
Eyre, Miss A.	<i>Hamilton</i>
Fern, Miss D. M.	<i>Birmingham, 31</i>
Ferries, G. W.	<i>Birmingham, 19</i>
Grech, J.	<i>Valletta, Malta</i>
Hay, N. M.	<i>Edinburgh, 10</i>
Hemens, G. W.	<i>Totton,</i> <i>Southampton</i>
Hogben, Miss M. M.	<i>Hastings</i>
Humble, A.	<i>Sunderland</i>
Humble, Mrs. A. M.	<i>Sunderland</i>
Hunt, Miss J. H.	<i>Clacton-on-Sea</i>
Isaac, N.	<i>Kuwait</i>
Jackson, Miss M. M.	<i>Stonehouse</i>
Joiner, R. C.	<i>Busby, Glasgow</i>
Kaine, G. D.	<i>Stoke-on-Trent</i>
Markarian, Mrs. T. A.	<i>Herne Bay</i>
Newton, E. B.	<i>Birmingham, 28</i>
Nightingale, R. B.	<i>Dartford, Kent</i>
Nix, J. P.	<i>Romsey</i>
Page, N. B.	<i>Banbury</i>
Poole, Miss N.	<i>Poulton-le-Fylde,</i> <i>Blackpool</i>
Purdy, B.	<i>Buxton</i>
Rankin, E.	<i>Avonmouth</i>
Riseley, Mrs. E.	<i>Clacton-on-Sea</i>
Smith, Dr. B. C.	<i>Wembley, Middx.</i>
Wallis, P. J. C.	<i>Maldon, Essex</i>
Withey, D. H.	<i>Liverpool, 22</i>
Wollaston, R. W. M.	<i>Wolverhampton</i>
Wood, D. N.	<i>Stevenage</i>

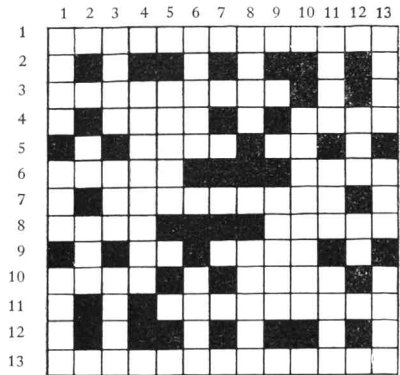
NEW LOCAL REPRESENTATIVE

Harlow, Essex: D. G. Hill, 16, Waterhouse Moor.

Aligiloj por la U.K.—Prefere oni *ne* aldonu komentojn kaj mesaĝojn sur la aligiloj! Bonvolu enskribi la pagatajn sumojn *nur en belgaj frankoj*, laŭ la oficiala tarifo (montrita dorsflanke de ĉiu presita aligilo).

BADGES. B.E.A. regrets the long delay in delivery of certain badges. The manufacturers are closing down, and now announce that they cannot fulfil our already overdue orders. Pending new arrangements, no date can be given for delivery of new stock.

Krucvort-enigma

(r) Signifas nur radikon

Horizontale: 1. Elektra aparato (r). 3. Tiu, al kiu ŝuldas monon. 4. Priatenti kaj konservi en la memoro; nordpolusa (r). 5. Substanco uzata kiel mortero (r); numeralo. 6. Amato (r); elmeti al danĝero (r). 7. Liberigos. 8. Speco de papilo (r); ĉiela korpo. 9. Negacio; Esperanto ne tute kompleta. 10. Ŝiparo (r); plendis. 11. Ceremonia parado de rajdantaro. 13. Matematika scienco pri anguloj.

Vertikale: 1. Regula intermita bruo (r); hejmbesto (r); virseksa parenco (r). 2. Difina artikolo; pro ia kaŭzo. 3. Ŝuista ilo (r); korporgano (r); plenumi la volon de alia. 4. Skribajo (r). 5. Rilata al Eŭropa lando. 6. Fotografilo (r); substanco de la homa korpo (r). 8. Malofta; esti tre multnombra (r). 9. Parto de muro aŭ meblo (r). 10. Poemo (r). 11. Kapornamaĵo (r); sufikso; blasfemi (r). 12. Monkesto (r); prefikso. 13. Ebenigiton (r); demanda pronomo; mara besto.

A. D. Cook.

Punĉinelo. Ĉi tiu estas la nomo de konstrua vortludo por du ĝis ses personoj. Ĝi tre similas al *Kan-U-Go* krom tio, ke la "kartoj" estas multe pli malgrandaj. Aldone al literoj oni provizas afiksojn; grandaj kartoj jam kvadrata liniitaj servas kiel konstruejoj. Eldonita de Esperanto Press, Oakville, Ontario, Kanado. Prezo 4\$, afr. 6p. Havebla ĉe B.E.A.

SMALL ANNOUNCEMENTS

2d. per word. Minimum 2s. per issue. Prepaid

Copy must be received at the B.E.A. Office by the 20th of the month

Sciŭ do nun kaj enmetu en vian koron, ke la Eternulo estas Dio en la ĉielo supre kaj sur la tero malsupre; ne ekzistas alia.

Readmono 4. 39.

Brita Esperanto-Humanistaro. Bonvenigas ĉiujn Humanistojn en sian membraron. Filiiginta al B.E.A. Sendu minimume 7s. 6p. kiel kotizon al Sek.-Kasisto, G. L. Dickinson, 21, Gribble Road, Liverpool, 10.

The Workers' Esperanto Movement associates world friendship with trade union, co-operative and socialist principles. Details and magazine sent free: 27, Argyle Road, Ilford, Essex.

Socialist Leader, 48, Dundas Street, Glasgow, C.I. Single copies 3d.: 12 weeks 4s.: 24 weeks 8s.: 52 weeks 15s. 6d. Complete *Esperanto* article in every issue.

Australian Couple, Esperantists, careful driver, wish to hire a very reliable sedan car for British and Continental tour mid-March to end July. Letters to: F. V. Taylor, 130, Thirlmere Gardens, Wembley, Middlesex.

Deziras korespondi kun geesperantistoj en Ĉeĥoslovakujo kaj Francujo, 30-40 jaraĵ, P. Fargher, 7, Albert Street, Douglas, Isle of Man. Anglujo.

Supersignoj! Esperanto accents on various typewriters. Recommended: 13 in. Olympia £39 10s. Cox, 2, Grays Inn Road, London, W.C.1.

La Balham Esperanto-Grupo kunvenas regule la unuan jaŭdon de ĉiu monato en 48, Ormeley Road, London, S.W.12 (apud Balham subfervojestacio kaj kontraŭ Balham Poŝtoŝtacio en Balham High Road). Ĉiu estas bonvena.

Deziras korespondi kun angla samideano hungara presisto, 30-jara, Sandor Szinovszky, Rakos ut 66, Budapeŝt; kaj V. M. Tkaĉenko ul. Dimitrova N 26 k. 138, Moskvo, V-180.

Heroldo de Esperanto 1960. Ne forgesu sendi vian abonon por la malnova sendependa gazeto kiu raportadas fidele la aktualojn en Esperantujo en la Zamenhofa lingvo. Aperas duonmonate. Jarabono 22 ŝil. pere de B.E.A.

PLEASE HAND THIS TO A FRIEND WHO IS NOT YET A MEMBER

THE British Esperanto Association consists of men and women who believe that Esperanto is one of the important factors of modern progress; that by its aid international communication of every type is facilitated. Esperanto is intended not to replace the national tongues but, acting as a second language for people of all nations, to facilitate both written and spoken communications between them. **YOU** are invited to co-operate in spreading a knowledge of Esperanto by completing the following application for membership:—

SUBSCRIPTION: 20s. per annum. Persons joining after 1st July may pay 10s. to end of current year—those under 21 may join as Junior Members at half rates.

TO THE SECRETARY, THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INC.),
140, HOLLAND PARK AVENUE, LONDON, W.11.

I,

herby apply for membership of THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.) and enclose the first

Subscription of

Signature

Nationality Rank, Profession or Occupation

Address

Date Age (if under 21)

VERKOJ EL BULGARUJO

Bofilino de Georgi Karaslavov. 326 pp., bind. Romano. (Trad. el la bulgara originalo.) 15ŝ., afr. 1ŝ

Bulgario. Red. kaj kompilinto, Bojan Balabanov. Originala. 276 pp., bind. Mapo kaj multaj fotografiaĵoj. 15ŝ., afr. 1ŝ.

15 Jaroj da Popola Regado en Bulgario. 92 pp., broŝ. Eldonejo de Fremdlingva Literaturo. 4ŝ. 6p., afr. 6p.

Sub la Jugo de Ivan Vazov. 456 pp., bind. Romano en tri partoj el la vivo de la Bulgaroj en la antaŭjaro de ilia liberigo el la Turka jugo. Pluraj tradukintoj. 22ŝ. 6p., afr. 1ŝ. 3p.

Mendu el la nuna provizo ĉe B.E.A.

ENGLISH-ESPERANTO CHEMICAL DICTIONARY

by **D. R. Duncan, Ph.D., B.Sc.**

Tre grava verko, nepre fundamenta por ĉiuj terminarfarontoj pri la fizikaj sciencoj. Enhavas multe da lingva materialo interesa por ne-specialistoj.

Eldonita de B.E.A.

Prezo 10 ŝil., afr. 6p.

ADVANCED CORRESPONDENCE COURSE

This helps the student to reach a really high degree of proficiency in the language. It is good preparation for the written part of the Advanced Examination of the Association. A success in written and oral parts of that examination brings with it the Advanced Diploma of the Association. A stamp to the Secretary, B.E.A., will bring you by return explanatory leaflet with enrolment form.

The fifteen adequate lessons and the proficient help of the private tutor cost only Fifty Shillings (textbook included).